

21-11-31 నానా...
28-11-31 నానా...

నెల్లూరు జిల్లా జమీందారీరైతు సంఘ పక్షమున ప్రకటింపబడు వారపత్రిక

సంపుటము ౧.

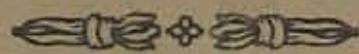
శనివారము

౨-౧౧-౧౯౩౧

నెల్లూరు

సంచిక ౩౩

వేంకటేశ్వర జమీందారు దుర్భరస్థితి.

“రైతును కాపాడవలసిన భాద్యత ప్రభుత్వముదే.”

నెల్లూరు కలెక్టరువారు తగున్యాయమును పలిపెదరుగాక?

విశ్వనాథదాసుగారి ప్రకటనము.

“రైతులను ఘోషాముల దయావాక్యములను కదిలి ప్రభుత్వము వేడుకచూచుచున్నది.”
రాసు.

శ్రీమాన్ విశ్వనాథదాసు మహాశయులవారు ఇట్లువాగోసుచున్నారు.

వేంకటేశ్వర జమీందారీయందు స్థితిగతులు
వానాటికి వివరించుచున్నది. రయితులనుండి
అత్యధిక శిక్షలు కనుకనే రైతులకును మాత్రమే గాక
చురికొప్పి యితర జనులకును వాడవిధింపబడి, అభి

కారుల యిష్టముచొక్కాగ కనూలంబయిబడుచున్నది.
నీటిపారుదలకు సంబంధించిన మరచుకొల్పి లెక్కదును
జరుగలేదు. కనుక మాత్రము గరిష్టముగా విధింప
బడుచున్నది. దీనికి తోడుగా అడవుల యనుమతి,

పశువుల మేకలమును వాడ విధింపబడుచున్నది.
మద్రాసు అడవులంట్టును (కిం ప్రావై) తరీ ఆడవు
ల పరిపాలనమునకు ప్రభుత్వమువారికి గావించబడిన
నిబంధనల ప్రకారము ఎన్నటికైనా ఇల్లింపలపినమొ
త్తముకంటె నెంతో యెక్కువ మొత్తము కనూలు లే
యలకుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈయందును
40 సంవత్సరముల కాలములో 30 కట్టుచొచ్చిం
పబడిన పనిచొఫెసకు కంకానా ప్రకటన వదిలి నే
వాళ్ళుకొరవడిలిని ప్రస్తుత ఆర్థికస్థితిలో రయితుల
రీపట్టాదాకవకే తనస్థితి తెల్లించుట కష్టముగానున్న
వుదు, జమీందారీ రయితుల (ప్రెజ్) య పచ్చులకు, పా
మాజ్యపన్నులను, స్థానికపన్నులను పీక్షులకు మాత్ర
మే గాక యింక నన్నియో యియలుకనూడ ఇల్లింప
లసియున్నది. కాబట్టి కంకానా జమీందారీయారు
లయకష్టదుర్భరముగా నుంకటలో వాళ్ళునులేదు.

పర్యవేక్షణను తెలియజేయుటకు ప్రతి
దీ ప్రభుత్వము వారు రయితులను కాపాడవలసినలా
భ్యుత్పాదకములను వారు కాని ప్రభుత్వమువారి ప్రస్తు
త పైఖుల మారినట్లుగా నున్నది. వారి ప్రభుత్వము
స్వామికిని, కనయంద్యోగములకును, విపరీత సంరక్షణ
లనొసగుచున్నది. రయితులకును కష్టములను
ప్రకటింపబడినట్లు గాంకమా గారలకు నున్నట్లును
వాదించే ధింపబడుచున్నది. ఆ కేసులలో రైతులకు
లలో రయితుల గారయితులు ఘోషాముల యొక్క
యాభర్తములను విడిచిపెట్టుటచున్నది.

ముచ్చెలి గ్రామ రైతుల

ఘోరస్థితి.

గ్రామసంఘాద్యక్షుని ఆభిశాపము.

తంకటగిరి జమీందారునికి సంబంధించి యందు నిర్మాణకల్లా ముచ్చెలి గ్రామరైతుల దుస్థితిని స్వీకరించి ముచ్చెలి గ్రామరైతుల సంఘాద్యక్షుడు బాక్సు సం ఆంకికెట్టిగారు ఒకసభలో ఇట్లు భాషించెను:—

మన రైతుల సంఘముకు శిల్పకళావైఖరిగా. దీర్ఘకాలమును యీ జమీందార్ల దుర్భర దౌర్జన్యమును భరించుచు ఒకకన్ను ఆవేరించి భరించు దుష్టమునిగ్రహమును దాంత్రిపడు పొర ద్రోలుగట్టు సంఘములనే నిరంకుశ దుర్గ్రహమును పొరదోయ ఆర్థికసహాయ మన రైతుల సంఘములకును సెల్లూరకల్లా కాంగ్రెసువారికి జమీందారి

(1-వ కేటగిరీ)

తొక్కతొక్కముల వేరక చూచువారివలె తటస్థభావము వహించుచున్నాడు. విచారణ కమిటీ తీరపని ప్రారంభించునపుడు యీ ఆశ్రమము లన్నియును బయటికిరావలెను.

ఇట్టిస్థితిలో జమీందారి రైతులు తమకన్నములను తొలగించుకొనుటకు సత్కార్యక్రమాలు తప్పక తీరగ భూమి గాన్పించునున్నదని ప్రాధమికంగా గాని ప్రకటన స్పష్టపరచుచున్నది.

అంద్రజమీందారి రైతుల సంఘముగాని మద్రాసు ప్రాంతీయ రైతుల సంఘము గాని రైతుల కష్టములను తొలగించుటకు సత్కార్యక్రమాలు నిరంతరం భరించలేదు. ఈ సంఘములు ఇంత బరకు గావించుచున్న పిటిషనులు, విన్నపములు, రాయభారములు, అన్నియును కూడ ప్రస్తుతవిషయములో ఫలింపకపోవుటచేత, రైతులు సత్కార్యక్రమాలు నడపఁబెట్టక తప్పదయ్యెను. తంకటగిరి అనే త్రులగా సత్కార్యక్రమాలు మనలంబింపబడుచో, ప్రభుత్వము వారియందు చాలాభయక మోషణియందును. ఈ విషయములో సత్కార్యక్రమాలు ఆర్థిక సంబంధమైనదేగాని రాజకీయ సంబంధమైనదిగాదు. కాబట్టి, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారును, సెల్లూరకల్లా కమిటీవారును, యీ విషయమున తగు విచారణ చేసి రైతులకును బాగుచు జూపెదరగాక. అట్లు గావించుటలో ప్రభుత్వమువారు తమకాభ్యుత్థి తదింకొనుటకును (తమేగాక), మేమును బాగుచు బుద్ధి లభింపజేయుటకును కూడ తొలగింప గలదు. తప్ప వివక్షితుని తొలగింపగలగుదురు.

రైతుల సంఘములకు యీ క్రమ విధింపబడిన మన యోజనములను విడిచిది వారితో ద్వైతము మనము పొందవలయును.

మనకు మూడు 80 డేండ్లనుండి కాలవచ్చి పాడుగంటివారి దుర్భర సంకటములకు లోనము. మూడు 16 సంవత్సరములుగా తంకటగిరి జమీందారువారి వాస్తవము కదింపవలసిగాని కష్టకష్టములకు పోకల్పము తిక్కలేక వీనులమై కృతించుచున్నాము మనకష్టములను.

500 వండ్లనాటి రిపేరులు.

చెరువు మరమ్మతు పుష్కల అయిదు వందల సంవత్సరములకు మునుపు చేసేయఁజేసినా లేమో కాని అంతకు ఇటీవల మరమ్మతు చేసేయఁజేసెట్లు యే యొక నిర్దిష్టముం దుట్టును యీ చెరువున మంచి తరతరాలను యుండియు, ప్రస్తుతము ఈ చెరువు పని చేయ నావ్యయము మరమ్మతులలోయను తరతరాలనుకు ఆనేక గండ్లు పడిపోయినందున కాలువ నీరు నిమ్మలముగా క్రిందికిట్లు ప్రవహించెను " కత్తిమడుగు " అను కాలువలో ప్రవేశించి సమాధిమహాలగుడున్నది ఆకారణమున చెరువు మూడుమూసములకు చాలినంత నీరునూడా చెరువులో నిలుచుటలేదు. యీకను చెరువుకట్ట గనిమవలె కాన్పించుచున్నది. దీనినిచూచినవారికి ఎవరికైనా యీ చెరువును మేము మళ్ళీ అయిదు వందలకంటే చేయి సంవత్సరములకు పూర్వము మరమ్మతు చేసేయఁజేసెట్లు గ్రామ్యత కాగలదు.

శైక్షణైన మొత్త మేమైనది.

ఇప్పటికి మూడు రి, 6 సంవత్సరములకు ముందు సంస్థానం లంజనీయ యీ చెరువును తనిఖీ చేసి పదియే కాలువలపై చేయి దోపర్లుము సాంక్షిక భవినాకు దీనికి విల్లున్ను ప్యానుకూలించింది. అదైకము అప్పటి నిరంకుభాధికారుల వాస్తవమును తుదకు భూగతమైనదని. శిక్షణకెప్పగలము

2 రు శిస్తు రూ 10 చేయబడినది.

యాగ్రామము మాగాణి మొరప (బొంక రాతిగట్టు) గలది గానుండుటకు బట్టి కయ్యనిండుగా నీర్లుకట్టి మనుషటిదినము వుదయం చూచిన యెడల యెండిపోయియుండును ఈ భూములకు పూర్వపు కాలవచ్చి జమీందార్లవారు యకరాకు ద్దు 5, 10; 15; 20; 25; 30; 35; 40; 45; 50; 55; 60; 65; 70; 75; 80; 85; 90; 95; 100; 105; 110; 115; 120; 125; 130; 135; 140; 145; 150; 155; 160; 165; 170; 175; 180; 185; 190; 195; 200; 205; 210; 215; 220; 225; 230; 235; 240; 245; 250; 255; 260; 265; 270; 275; 280; 285; 290; 295; 300; 305; 310; 315; 320; 325; 330; 335; 340; 345; 350; 355; 360; 365; 370; 375; 380; 385; 390; 395; 400; 405; 410; 415; 420; 425; 430; 435; 440; 445; 450; 455; 460; 465; 470; 475; 480; 485; 490; 495; 500; 505; 510; 515; 520; 525; 530; 535; 540; 545; 550; 555; 560; 565; 570; 575; 580; 585; 590; 595; 600; 605; 610; 615; 620; 625; 630; 635; 640; 645; 650; 655; 660; 665; 670; 675; 680; 685; 690; 695; 700; 705; 710; 715; 720; 725; 730; 735; 740; 745; 750; 755; 760; 765; 770; 775; 780; 785; 790; 795; 800; 805; 810; 815; 820; 825; 830; 835; 840; 845; 850; 855; 860; 865; 870; 875; 880; 885; 890; 895; 900; 905; 910; 915; 920; 925; 930; 935; 940; 945; 950; 955; 960; 965; 970; 975; 980; 985; 990; 995; 1000; 1005; 1010; 1015; 1020; 1025; 1030; 1035; 1040; 1045; 1050; 1055; 1060; 1065; 1070; 1075; 1080; 1085; 1090; 1095; 1100; 1105; 1110; 1115; 1120; 1125; 1130; 1135; 1140; 1145; 1150; 1155; 1160; 1165; 1170; 1175; 1180; 1185; 1190; 1195; 1200; 1205; 1210; 1215; 1220; 1225; 1230; 1235; 1240; 1245; 1250; 1255; 1260; 1265; 1270; 1275; 1280; 1285; 1290; 1295; 1300; 1305; 1310; 1315; 1320; 1325; 1330; 1335; 1340; 1345; 1350; 1355; 1360; 1365; 1370; 1375; 1380; 1385; 1390; 1395; 1400; 1405; 1410; 1415; 1420; 1425; 1430; 1435; 1440; 1445; 1450; 1455; 1460; 1465; 1470; 1475; 1480; 1485; 1490; 1495; 1500; 1505; 1510; 1515; 1520; 1525; 1530; 1535; 1540; 1545; 1550; 1555; 1560; 1565; 1570; 1575; 1580; 1585; 1590; 1595; 1600; 1605; 1610; 1615; 1620; 1625; 1630; 1635; 1640; 1645; 1650; 1655; 1660; 1665; 1670; 1675; 1680; 1685; 1690; 1695; 1700; 1705; 1710; 1715; 1720; 1725; 1730; 1735; 1740; 1745; 1750; 1755; 1760; 1765; 1770; 1775; 1780; 1785; 1790; 1795; 1800; 1805; 1810; 1815; 1820; 1825; 1830; 1835; 1840; 1845; 1850; 1855; 1860; 1865; 1870; 1875; 1880; 1885; 1890; 1895; 1900; 1905; 1910; 1915; 1920; 1925; 1930; 1935; 1940; 1945; 1950; 1955; 1960; 1965; 1970; 1975; 1980; 1985; 1990; 1995; 2000; 2005; 2010; 2015; 2020; 2025; 2030; 2035; 2040; 2045; 2050; 2055; 2060; 2065; 2070; 2075; 2080; 2085; 2090; 2095; 2100; 2105; 2110; 2115; 2120; 2125; 2130; 2135; 2140; 2145; 2150; 2155; 2160; 2165; 2170; 2175; 2180; 2185; 2190; 2195; 2200; 2205; 2210; 2215; 2220; 2225; 2230; 2235; 2240; 2245; 2250; 2255; 2260; 2265; 2270; 2275; 2280; 2285; 2290; 2295; 2300; 2305; 2310; 2315; 2320; 2325; 2330; 2335; 2340; 2345; 2350; 2355; 2360; 2365; 2370; 2375; 2380; 2385; 2390; 2395; 2400; 2405; 2410; 2415; 2420; 2425; 2430; 2435; 2440; 2445; 2450; 2455; 2460; 2465; 2470; 2475; 2480; 2485; 2490; 2495; 2500; 2505; 2510; 2515; 2520; 2525; 2530; 2535; 2540; 2545; 2550; 2555; 2560; 2565; 2570; 2575; 2580; 2585; 2590; 2595; 2600; 2605; 2610; 2615; 2620; 2625; 2630; 2635; 2640; 2645; 2650; 2655; 2660; 2665; 2670; 2675; 2680; 2685; 2690; 2695; 2700; 2705; 2710; 2715; 2720; 2725; 2730; 2735; 2740; 2745; 2750; 2755; 2760; 2765; 2770; 2775; 2780; 2785; 2790; 2795; 2800; 2805; 2810; 2815; 2820; 2825; 2830; 2835; 2840; 2845; 2850; 2855; 2860; 2865; 2870; 2875; 2880; 2885; 2890; 2895; 2900; 2905; 2910; 2915; 2920; 2925; 2930; 2935; 2940; 2945; 2950; 2955; 2960; 2965; 2970; 2975; 2980; 2985; 2990; 2995; 3000; 3005; 3010; 3015; 3020; 3025; 3030; 3035; 3040; 3045; 3050; 3055; 3060; 3065; 3070; 3075; 3080; 3085; 3090; 3095; 3100; 3105; 3110; 3115; 3120; 3125; 3130; 3135; 3140; 3145; 3150; 3155; 3160; 3165; 3170; 3175; 3180; 3185; 3190; 3195; 3200; 3205; 3210; 3215; 3220; 3225; 3230; 3235; 3240; 3245; 3250; 3255; 3260; 3265; 3270; 3275; 3280; 3285; 3290; 3295; 3300; 3305; 3310; 3315; 3320; 3325; 3330; 3335; 3340; 3345; 3350; 3355; 3360; 3365; 3370; 3375; 3380; 3385; 3390; 3395; 3400; 3405; 3410; 3415; 3420; 3425; 3430; 3435; 3440; 3445; 3450; 3455; 3460; 3465; 3470; 3475; 3480; 3485; 3490; 3495; 3500; 3505; 3510; 3515; 3520; 3525; 3530; 3535; 3540; 3545; 3550; 3555; 3560; 3565; 3570; 3575; 3580; 3585; 3590; 3595; 3600; 3605; 3610; 3615; 3620; 3625; 3630; 3635; 3640; 3645; 3650; 3655; 3660; 3665; 3670; 3675; 3680; 3685; 3690; 3695; 3700; 3705; 3710; 3715; 3720; 3725; 3730; 3735; 3740; 3745; 3750; 3755; 3760; 3765; 3770; 3775; 3780; 3785; 3790; 3795; 3800; 3805; 3810; 3815; 3820; 3825; 3830; 3835; 3840; 3845; 3850; 3855; 3860; 3865; 3870; 3875; 3880; 3885; 3890; 3895; 3900; 3905; 3910; 3915; 3920; 3925; 3930; 3935; 3940; 3945; 3950; 3955; 3960; 3965; 3970; 3975; 3980; 3985; 3990; 3995; 4000; 4005; 4010; 4015; 4020; 4025; 4030; 4035; 4040; 4045; 4050; 4055; 4060; 4065; 4070; 4075; 4080; 4085; 4090; 4095; 4100; 4105; 4110; 4115; 4120; 4125; 4130; 4135; 4140; 4145; 4150; 4155; 4160; 4165; 4170; 4175; 4180; 4185; 4190; 4195; 4200; 4205; 4210; 4215; 4220; 4225; 4230; 4235; 4240; 4245; 4250; 4255; 4260; 4265; 4270; 4275; 4280; 4285; 4290; 4295; 4300; 4305; 4310; 4315; 4320; 4325; 4330; 4335; 4340; 4345; 4350; 4355; 4360; 4365; 4370; 4375; 4380; 4385; 4390; 4395; 4400; 4405; 4410; 4415; 4420; 4425; 4430; 4435; 4440; 4445; 4450; 4455; 4460; 4465; 4470; 4475; 4480; 4485; 4490; 4495; 4500; 4505; 4510; 4515; 4520; 4525; 4530; 4535; 4540; 4545; 4550; 4555; 4560; 4565; 4570; 4575; 4580; 4585; 4590; 4595; 4600; 4605; 4610; 4615; 4620; 4625; 4630; 4635; 4640; 4645; 4650; 4655; 4660; 4665; 4670; 4675; 4680; 4685; 4690; 4695; 4700; 4705; 4710; 4715; 4720; 4725; 4730; 4735; 4740; 4745; 4750; 4755; 4760; 4765; 4770; 4775; 4780; 4785; 4790; 4795; 4800; 4805; 4810; 4815; 4820; 4825; 4830; 4835; 4840; 4845; 4850; 4855; 4860; 4865; 4870; 4875; 4880; 4885; 4890; 4895; 4900; 4905; 4910; 4915; 4920; 4925; 4930; 4935; 4940; 4945; 4950; 4955; 4960; 4965; 4970; 4975; 4980; 4985; 4990; 4995; 5000; 5005; 5010; 5015; 5020; 5025; 5030; 5035; 5040; 5045; 5050; 5055; 5060; 5065; 5070; 5075; 5080; 5085; 5090; 5095; 5100; 5105; 5110; 5115; 5120; 5125; 5130; 5135; 5140; 5145; 5150; 5155; 5160; 5165; 5170; 5175; 5180; 5185; 5190; 5195; 5200; 5205; 5210; 5215; 5220; 5225; 5230; 5235; 5240; 5245; 5250; 5255; 5260; 5265; 5270; 5275; 5280; 5285; 5290; 5295; 5300; 5305; 5310; 5315; 5320; 5325; 5330; 5335; 5340; 5345; 5350; 5355; 5360; 5365; 5370; 5375; 5380; 5385; 5390; 5395; 5400; 5405; 5410; 5415; 5420; 5425; 5430; 5435; 5440; 5445; 5450; 5455; 5460; 5465; 5470; 5475; 5480; 5485; 5490; 5495; 5500; 5505; 5510; 5515; 5520; 5525; 5530; 5535; 5540; 5545; 5550; 5555; 5560; 5565; 5570; 5575; 5580; 5585; 5590; 5595; 5600; 5605; 5610; 5615; 5620; 5625; 5630; 5635; 5640; 5645; 5650; 5655; 5660; 5665; 5670; 5675; 5680; 5685; 5690; 5695; 5700; 5705; 5710; 5715; 5720; 5725; 5730; 5735; 5740; 5745; 5750; 5755; 5760; 5765; 5770; 5775; 5780; 5785; 5790; 5795; 5800; 5805; 5810; 5815; 5820; 5825; 5830; 5835; 5840; 5845; 5850; 5855; 5860; 5865; 5870; 5875; 5880; 5885; 5890; 5895; 5900; 5905; 5910; 5915; 5920; 5925; 5930; 5935; 5940; 5945; 5950; 5955; 5960; 5965; 5970; 5975; 5980; 5985; 5990; 5995; 6000; 6005; 6010; 6015; 6020; 6025; 6030; 6035; 6040; 6045; 6050; 6055; 6060; 6065; 6070; 6075; 6080; 6085; 6090; 6095; 6100; 6105; 6110; 6115; 6120; 6125; 6130; 6135; 6140; 6145; 6150; 6155; 6160; 6165; 6170; 6175; 6180; 6185; 6190; 6195; 6200; 6205; 6210; 6215; 6220; 6225; 6230; 6235; 6240; 6245; 6250; 6255; 6260; 6265; 6270; 6275; 6280; 6285; 6290; 6295; 6300; 6305; 6310; 6315; 6320; 6325; 6330; 6335; 6340; 6345; 6350; 6355; 6360; 6365; 6370; 6375; 6380; 6385; 6390; 6395; 6400; 6405; 6410; 6415; 6420; 6425; 6430; 6435; 6440; 6445; 6450; 6455; 6460; 6465; 6470; 6475; 6480; 6485; 6490; 6495; 6500; 6505; 6510; 6515; 6520; 6525; 6530; 6535; 6540; 6545; 6550; 6555; 6560; 6565; 6570; 6575; 6580; 6585; 6590; 6595; 6600; 6605; 6610; 6615; 6620; 6625; 6630; 6635; 6640; 6645; 6650; 6655; 6660; 6665; 6670; 6675; 6680; 6685; 6690; 6695; 6700; 6705; 6710; 6715; 6720; 6725; 6730; 6735; 6740; 6745; 6750; 6755; 6760; 6765; 6770; 6775; 6780; 6785; 6790; 6795; 6800; 6805; 6810; 6815; 6820; 6825; 6830; 6835; 6840; 6845; 6850; 6855; 6860; 6865; 6870; 6875; 6880; 6885; 6890; 6895; 6900; 6905; 6910; 6915; 6920; 6925; 6930; 6935; 6940; 6945; 6950; 6955; 6960; 6965; 6970; 6975; 6980; 6985; 6990; 6995; 7000; 7005; 7010; 7015; 7020; 7025; 7030; 7035; 7040; 7045; 7050; 7055; 7060; 7065; 7070; 7075; 7080; 7085; 7090; 7095; 7100; 7105; 7110; 7115; 7120; 7125; 7130; 7135; 7140; 7145; 7150; 7155; 7160; 7165; 7170; 7175; 7180; 7185; 7190; 7195; 7200; 7205; 7210; 7215; 7220; 7225; 7230; 7235; 7240; 7245; 7250; 7255; 7260; 7265; 7270; 7275; 7280; 7285; 7290; 7295; 7300; 7305; 7310; 7315; 7320; 7325; 7330; 7335; 7340; 7345; 7350; 7355; 7360; 7365; 7370; 7375; 7380; 7385; 7390; 7395; 7400; 7405; 7410; 7415; 7420; 7425; 7430; 7435; 7440; 7445; 7450; 7455; 7460; 7465; 7470; 7475; 7480; 7485; 7490; 7495; 7500; 7505; 7510; 7515; 7520; 7525; 7530; 7535; 7540; 7545; 7550; 7555; 7560; 7565; 7570; 7575; 7580; 7585; 7590; 7595; 7600; 7605; 7610; 7615; 7620; 7625; 7630; 7635; 7640; 7645; 7650; 7655; 7660; 7665; 7670; 7675; 7680; 7685; 7690; 7695; 7700; 7705; 7710; 7715; 7720; 7725; 7730; 7735; 7740; 7745; 7750; 7755; 7760; 7765; 7770; 7775; 7780; 7785; 7790; 7795; 7800; 7805; 7810; 7815; 7820; 7825; 7830; 7835; 7840; 7845; 7850; 7855; 7860; 7865; 7870; 7875; 7880; 7885; 7890; 7895; 7900; 7905; 7910; 7915; 7920; 7925; 7930; 7935; 7940; 7945; 7950; 7955; 7960; 7965; 7970; 7975; 7980; 7985; 7990; 7995; 8000; 8005; 8010; 8015; 8020; 8025; 8030; 8035; 8040; 8045; 8050; 8055; 8060; 8065; 8070; 8075; 8080; 8085; 8090; 8095; 8100; 8105; 8110; 8115; 8120; 8125; 8130; 8135; 8140; 8145; 8150; 8155; 8160; 8165; 8170; 8175; 8180; 8185; 8190; 8195; 8200; 8205; 8210; 8215; 8220; 8225; 8230; 8235; 8240; 8245; 8250; 8255; 8260; 8265; 8270; 8275; 8280; 8285; 8290; 8295; 8300; 8305; 8310; 8315; 8320; 8325; 8330; 8335; 8340; 8345; 8350; 8355; 8360; 8365;

ఆరెమానిపాడు విరాజవిందారి రైతుల మహాసభ.

ఆరెమానిపాడు గ్రామములో

20-12-931 తేది

ఆదివారము వగలు 11 గంటలకు జరుగును.

రైతులెలరు విచ్చేయ ప్రార్థన.

ఇతర కాలాకాలవారు వెండ్లకు రైలుస్టేషనుగా దిగిరావలెను.

ఇట్లు,

ముప్పాళ్ల నరసరాజు

డబ్బుకట్టినను రసీదు లేదు.

1881, 1888, 1888 యీ ధనరీలలో వర్ష ప్రతి నూతనవలస వ్రాసుచూపించుట లోకానికి పోయియు కొంతభూములు కట్టి పోయినందున ఆధికారములకు వారి అర్హతకట్టినందున సడగు ఆధికారములను మాత్రము మాత్రము యిప్పించు కట్టుకట్టించు సూచనలులకులకు కొద్దులగా వావాలు కట్టి దీక్షించింది అదీక్షించు ఎక్కువగా జరిపించి రయితులకు తెలుకకకే జరిపించింది యేలం కేలించుచుండగా కొంతమంది రయితులు కొంత కొంత వైకములు తెల్లించియిందియు స్వ తెల్లించిన వైకమునకు రకీదులు యిక్కయి దిచాను జనుకట్టించకయే తప్పించున రకీదులు యిక్కయి అదీక్షిత అట్లు అదీక్షితాది. ఆదిధయల రిప్పులో దాఖల్ కరిపించుచుంది యాచాల్తులను తెల్లలలోయి లేదా అయివుండే పాకదీక్షించు లేర్పి రెండు మూడు పాల్ల అర్థల మూలమున సంస్థానం దివాకరీ గారి దిక్కుకములేదీగని రెండు మూడు లోకాలు అన్నావోరములు లేక వర్షావకాది యిందినందున దివాకరీకారు రయితులందరిని దిచారించి యీ కట్టములు తీర్చించుతానని తెలిపిచ్చి కారణాది, అందుకులక దివ్యలారంభులమైకాము

హాచారమును కాదియుండుట.

ఒక కరి శ్రీ మహారాజులవారి మూటారు కారకు అభిమానులమై రాజాగారు ఏవారి దయ క్రయములను తెలుకట్టినందున దివి శ్రీవారు నగిరికట్టి రమ్మని తెలిపిచ్చియు రయితులందరు నగిరివారికి 2, 3 లోకాలు కట్టికట్టినందున దివి

అచ్చట స్వల్పవాకరిల దళాంతులకు లోకానికి తెలిపి రిదుకురి శ్రీమహారాజుగారి దర్శనార్థమై అర్హిదాఖలు చేసుకొని దివ్యులించుకొనగా మూడవవృత్తులు అప్పటి శ్రీవారు లండనునగర యాత్రాభియాలులై కసంధములై యందుకులలకు మూలకక ఏటాకాపీ స వ్రాలుఅయినది.

కాబట్టి మనయొక్క యత్నములకు దిక్కుములేదయి జరిగినదని లోకాల్పాకాగారు మహాత్మా రాజుగారిని ప్రార్థించుచున్నాము.

అక్కుర్తి, ఆదరిం, కలవగుంట కాలూకా జమీందారి రయితు మహాజనసభ.

వై కాలూకాల జమీందారి రయితు సభ 20.11.1931 తేది వగలు 12 గంటలకు తెల్ల గ్రామములో జరిగినది. సమావేశమయినది. యిట్లు ప్రక్కల 80 గ్రామ రయితులు సభ కరుకెందిరి. ఈసభకు కటికనేని వెంకటరామాచార్యుగారు అధ్యక్షతనహించిరి. సభ జయప్రథముగా జరిగినది. మూడు 1500 చంది రైతుల సభ కలంకరిందిరి. పోలీసు సభ యొక్క స్వచ్ఛందవారు యిరువురు. కానిస్తేదియై వచ్చి యుండిరి వెంకటరాంధి వచ్చినరైతుల తెల్లలకిని భోజన యేర్పాట్లు చేయబడినవి, పంచములనునూ భోజనములు కుమ్మగావెట్టి. 10 కూముల దిక్కుము ఖర్చుపెట్టినట్లు తెలియచున్నది. గ్రామస్థులు ఎర్పాట్లు చేక్కగావెట్టి. వెంకట అదేవవారు దుకారి యింటిలో జనులు. భోజనముల వదుర్చిరి. వెంకటగిరి దివికలోనీ, పోలీసులు, తీర్థంపాడు, మూలూరు, రయితులు సూదేశచ్చిరి. మొదట గాంధీగారి పటము ఉత్సవము అత్యంత శ్రద్ధవముగా జరిగినది. పాయికెం ర గంటలకు సభ పూర్తి కావదినది. సభలో చాలముఖ్య తీర్మానముల గాదింపబడినది.

« మోస్యంత తిలేపం »

చెరసాల కమ్మలగుండా దూరివచ్చిన శంఖారావము.

అచార్యరంగారి వీడ్కోలు అశీర్వాదులు.

రంగారావు తెరసాల ప్రకటించుచు ఇట్లు ప్రకటించుచున్నాడు.

జమీందారి రయితుల యుద్ధయము తప్పక జూతుండును సత్యభార్యనునదియే కడవినంతకాలము, వ్యాయుకుని కోర్కెలకు కోరికవరకు, నమోదితగు కార్యవిధానము ననుసరించి సంకమట్టుక మాటజయము నీడించుట తప్పక.

వివాసంబునకు గౌరవించి సంకరకు వివాద జమీందారులకు లొంగవలసియు వివాదము జరగకు లేనాకమ్మలుగాని, ధనకమ్మలుగాని తెల్లలకు రాదు. పంపుకట్టి కలియగమున జయప్రథము.

స్వయంసహాయము వివాదవిరమము. వాకంటి నేరకులు లభించినను, లభించకున్నను భర్తయు మత్తరింతుటకై, మిగుల దైర్యముతో యాధునికరైల్వేలకు వారము నడుకాలెను.

కలెక్కయగారు గాని సభకలెక్కయగారు గాని మనకు గౌరవప్రదముగనుండునట్లు, రాజీయివేరిం దిక గేవీనవో మారొక్కొనుట యర్హము.

అసాంసాకకట్టులపై, మిగుల వివాదయ్యుట మును నడుత్రువంతకాలమే మాత్రము కమ్మకులు గలుగదు.

వేకు తెలుగారున్నను అదిదోమ నీర జరగి యుద్ధభాగివచ్చిది నూర్చికి ధనకుండుని ప్రార్థించుచుండును, వాన్పాకమునకు వివాదకే యిందికచ్చివాడు మిగుల జయయందిననే కాక పొఖ్యుడు కలుగుడు.

వెంకటగిరి కాలూకా కలపాడు గ్రామము లో గ్రామసంఘము స్థాపించుట.

యీనెం కే 28 ది వెంకటగిరి కాలూకా లోనికలపాడు గ్రామమున 2వ గ్రామసంఘము గాల్గ దిరావ్యాదిగారి అధ్యక్షతమున కథిపరిగెను. కొన్ని ముఖ్యులయిన దివయలులకు చర్చించుకొని గ్రామసంఘమును స్థాపించి. గ్రామసంఘమునకు గార్ల కుబ్బయ్య గారిని అధ్యక్షుగాగూ చర్చి కుల్లారెడ్డి గారిని కార్యదర్శిగాను గొల్ల నరసయ్య గొల్ల దిరావ్యాది, గొల్ల వెంచయ్య గార్లకు కమిటీ సభ్యులుగాగూ యొక్క కొనడయింది. కాలూకా సంఘమువారి క్రిమి నీ దియన్నా నిర్మయించుకొని. యింతగా దివిగా కరుకు క్రిమినినెం గ్రామ సంఘములు స్థాపించుచున్నాడు.

ఒక దిలేఖ.

జమీందారీ రైతు

1981 నవంబరు ౨౮ కే 28 ది.

శనివారము.

రాజీకి యొప్పుకొందురా.

వెంకటగిరి తాలూకా వరిస్థితులు వానాటికి విషయించుచుండుట చింతనీయము. రయితుసేవాకరణంతుడగు శ్రీగోగినేని రంగనాయకులుగారు వెంకటగిరి దివాలా గారితో సలుపుచుండిన రాజీప్రయత్నములు అనుకొననంత శ్రీస్తుముగనే విఫలమగుట ఎట్టిట ముంతివర్గము యొక్క దూరాలోచనను సూచించవు. రయితుల కంచల భాగలు, ఇకకంటాకు, ఆవరాధపు సిబ్బంది కన్న వనూలు, ప్రతి ఫలము లేని ప్రావోట్ల వద్దతి, వివరీతపు సిస్తుల హేచ్చింపు, చెరువు తట్టు మొదలగు కమ దాయ క ప్ర జే శ ములలో సైతము కశువుల పోనివ్వకుండుట, నాకరుల లంచగొందితనము, ప్రత్యేక ప్రత్యుత్తరములందు జరుగుచుండుచారిత్రక ప్రసిద్ధమైన అలస్యము, నిరుపేదయైన జమీందారు రైతునుగాసిపెట్టి వరిపాలనమునడల విసుకు పుట్టించుట యందు వింతయేమున్నది.

ఇక స్థానిక ప్రభుత్వము యొక్క భాధ్యతయేమి?

రయితులకును జమీందారులకును కలుగు సంఘర్షణలో నీటి పారుదలవసతులు మొదలగు కొన్ని విషయములలో మండలాధికారులకు ఎట్టిటల్యాండు అక్సొంథ జ్యోక్షమునకు అవకాశమిచ్చినది కాని ఇతర తగాదాలను సీవిలు క్రిమినల్ కోర్టుల కేవలం పెట్టినది. ఈవద్దతి రయితుకు అనుకూలము కాదని మేము అనము.

కాని, దీనివలన వ్యాజ్యములను జరుపు కత్తిలేని రయితుకు కలుగు లాభము మాత్రము పూజ్యము. ఇట్టి వరిస్థితు లేవు దువపును పార్టీలవంకను తిరుగకరటస్థము వహించుట ప్రభుత్వోద్యోగుల కనీసపు బాధ్యత. దీనిని మాజిల్లా ఉన్నతాధికారులు గమనించి పాలించుట ప్రశంసార్హము.

రయితుకు రాజకు ఒక్కమన విమామిత్రులు కొందరు ఇంకను రాజీ మార్గముల వన్యేపింపవలజాయని వ్రాసిన సూచన రయితులకు ఆగీకారమనియే నమ్మెదము. మద్రాసు నుండి పోలీసు దిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరల్ గారు వెంకటగిరిస్థితిగతులను స్వంతముగ కనుగొనుటకు వెంకటగిరికి వచ్చెదరని వినుచున్నాము. రయితులును సంస్థానము వారును తమ వ్యవహారములను మామిత్రులు సూచించినట్లు ప్రజారంజకులగు సబ్ కలెక్టరు గారికిగాని అనుభవజ్ఞులును, సమర్థులును, స్వాతంత్ర్య ప్రేములునగు కలెక్టరు గారికి గాని, ఆప్సగించివారి తాత్కాలిక తీర్పునకు బద్ధులగునట్లు ఇరువురు ఒప్పుకొనుట ఉచితమని విన్నవించెదము. దీని కి గాడ సమ్మతించినచో సత్యాగ్రహ మేనా, శరణ్యము.

దార్శాగ్యపు పాలనావిధానము.

నిండటి గ్రామస్థుల బాధలు.

20 సంకల మంతు య 570 య ఇస్తుశెల్లింతు గ్రామము కేడు య 1800 య చచ్చినట్లు శెల్లింతుకు.

కవించటి గ్రామ పూర్వకర సంకల్పాలు విచారిత్రే ఈ గ్రుద్దిలాలవా విధానము యెంతోంద రగా ఆస్తమిస్తే అంతమందిది తోటకమానదు. బహుశాయిత్యమునకు, భాధ్యతలేనివారి, కలకా విధానము కల్లకు రయితులు పూర్తిదివాలా దీని క్యమోతాగ కస్తులే శాసనము సీసినన్నాయి.

ఈ గ్రామము పూర్వము 20 సంకల వారు జమీందారు చేయించిన సర్వీముందు య 570 య శెల్లింతుండెందినది కేడు య 1800 య శెల్లింతు యన్నదన ఈ దార్శాగ్యపు పోటి విధానాన్ని తోచునలెనో తోచవచ్చుది.

పెట్టు, మాగాణి, రేట్లు: (ఇది జరుగులకంటె) ఈ గ్రామానికి పెట్టు రేట్లు య 1-8 య 1-1-8 1-0-0, 0-14-8, 0-10-8, ఈ మాదిరిగా వున్నది. మాగాణి రేట్లు య 7-0-0 6-5-4 6-0-0 యగా యున్నది.

తోట భూములు.

ములము భూములు (ఆనగా తోటలకు కని కిరచ్చుది) య 1-8 య 5 య రేటుతో నున్నది. ఈ భూములలో మొదటికాంతు కట్ట, కాని పెట్టిన యెడల తయ రి య రేటు యవ్వలెలు. రెండవ కాంతు పొగ్గులు పెట్టిన య 16 య మిరకపెట్టు పెట్టిన య 8 య శెల్లించరలెలు. రెండవ కాంతు ప్రదమకాయలో సగము శెల్లింతులుగా వున్నవి. రేట్లుకని రయితుల దుంకనెంచుచున్నా 10 సంకల వారు, దీనిసర్వీదీనివారు అసర్వీలో అంత కుముంతు పెట్టు రేట్లతో నుండిన భూములకు సర్వీలో ములము క్రింద సర్వీ వారు ఆనగా వాడుగు రేట్లు బాన్ది కేస్తు వేణాయ అవిధముడై పోకవచ్చు ధయ మతో ఈ దార్శాగ్యపు రయితు క్షోయ చంత్ర లోక కిధిలేను. ఒకరయితు మాత్రము యల్లరాణా దింకటాణా ఈ అప్యామన్ని సూర్పా విద్యుక్త కోర్టులో వారింది వ్యాయంపొందినారు. కిక్కిన వారు చెచ్చినట్లు కేస్తుకట్టుచున్నార.

కంచెల శిస్తులో అన్యాయం.

ఈ గ్రామ కంచె పూర్వము రంజుల్లానా పా యారి దివాలలో య 5 య వుండినది మొదట కంచెలకు తల్లని నిర్ణయించినది ఈ సా సాణగాని దివాలాలో నటు అంతిమముందు కంచె తల్లర యా తాలూకాలో లేదని ఒక ముసలి కృద్ధువు తెప్ప చున్నాడు. తర్వాత దివాలలో వెంపుకేసి ప్రమ కా య 120 లకు చెచ్చించికాయ తర్వాత రయి తులు తకరాం పెట్టగా య 40 లకు నిర్ణయించినాక తర్వాత సాగువడికి పోటా పోటీలు జయించి య 1-8 1-0-0 పన్నుతో కట్టాకు యచ్చివారు. గవర్న మెంటులో కంచె తల్లర య 1-8 0-2-0 య వుండగా యచ్చుం య 1-8 య 1 నిర్ణయించుట చాలా అన్యాయం.

చెట్లవాక్కు.

సర్వీలేదిన కనుక కట్టా భూములలోని చెట్ల వాక్కును రయితులవద్ద య 800 య రీటుకొని రయితులకు వికలివారు కాని కట్టాకు తయారు చేయుటలో కట్టా మరకెలలో చెట్లు వాక్కుకు జమీందారుకు మామూలు ప్రకారమే వ్రాసిరి. రయితులు కనుక్కొని కట్టాకు తీసుకొని విరాక రించిరి తిరుగా. కొట్టివేసి యిప్పుయని యెంతివస కట్టాలే యవ్వలెలు ఈ కేసు వేరంగాను రయితు లకు య 100 య కట్టెది.

1886 ఫస్ట్ ముద్రా.

1889 ఫస్ట్ లో కేవలము తోటలు ఈ గ్రామములో నూతన కంటా యొందిపోయినది. తోటకలయి:లవీన క్రమము 500 లు అట్టియట్టుకొన్నాడు. 6 తోటలుల తొలి అధికారము కలిగివేసినారు. తొలియవ తొమ్మిదవ రెండుకుల వలెనుండి వకరిని 875 లు అంటి యింకా మొత్తమును 1-1 0-12-0 లు దానూలు ఇతర రెండును కాలేదు. చూడునందర్లముల లోపల మొత్తములను అట్లకు వేయటము తీరదు ఈ మొత్తములనుండి తులనార్థ అన్ని గ్రామములది తీ ప్రోవోట్టు వ్రాయించు

కొన్ని కార్మికులను అనిచావాలేసినారు వ్రాసినట్లుగానే కొందరు వెంకటేశ్వరగారి వాటిని కొత్తలో తెలుగువారి మొత్తములకు యిచ్చు కొట్టిడిలియ వేంకటేశ్వరము రెండుకుల అన్ని కేవలము తప్పక. మొత్తముల మొత్తం 875 అంటి 500 అంచాను ధారపోస మొత్తం 875 అంటి తోట్టు వ్రాసి యిచ్చు మొత్తములనే కొత్త డిలియ వచ్చి. ఈచూది గయికు ఎన్నికలకు ప్రత్యేక గలపో చేయవలెము.

ప్రక్క గవర్నమెంటు గ్రామము లేదు.

ఈ గ్రామము ప్రక్కన చాలావ అం గవర్నమెంటు గ్రామము ఉన్నది, దాని కంటాం వారి గ్రామము తేటా ఈ కలిసి చూడవలెను.

జమీందారి నింకలి గ్రామము.

గవర్నమెంటు పొలము గ్రామము.

మొట్ట యకరము 1-1	1- 1-4
"	1- 0-0
"	0-14-8
"	0-10-8
చూడుము	5- 0-0
" పొగ	16- 0-0
" మిర్యం	8- 0-0
" నిమ్మకాయలు	16- 0-0
చూడండి	7- 0-0
	8- 5-4
	6- 0-0

అకరము 1-1	0-11-0
"	1- 5-0
"	5- 0-0
"	4- 0-0
"	

ఈ గ్రామములకు నిమ్మకాయలుగలవు జమీందారి గ్రామములో వేసిన య 1-1 లు 16 కన్న యిచ్చుకోలేక, ప్రక్క పొలము పొలములో వేసుకొని య 1-1 య 1-5-0 లు కిచ్చు గట్టుతున్నాడు.

నిమ్మకాయల కిచ్చు అట్టిలో, అట్టి.

వెంకటేశ్వర జమీందారు స్థితిగతులు.

వెంకటేశ్వర జమీందారు నిమ్మకాయల కేవలము వేసినది కాదు అకర కొట్టాలకు యేగుతుంది కేవలము పట్టకము. మట్టు ప్రక్కల అన్ని గ్రామములోను కలిగియున్నట్లు కలవు, సరియైనవ మెత్త కేవలము చూడవలె.

ఈ కాయలకు స్వయం కేటా యకరము 1-1 య 17 లు కద్దు. కాని ఇదివరకు తోటవేసి వెండి కార్మికుల వచ్చినవారి ఈ కాయకొట్టు వనూలుకేయు తుంటు, అకరవరకు మూలము కిచ్చు 10 5 లు వనూలు కేవలములు జరుగుచుండెను.

అయినచూ సందర్భముగా ఈ కాయకొట్టు తోటవేసిన దాని అకరము 1-1 య 17 లు వనూలు కేవలములున్నాడు. నిమ్మ మొక్కలు వాటివని మొదలు 7,8. సందర్భములకుగాని ఫలితమువరకు వేసిన దినము మొదలు పోయినప్పుడు యిచ్చుకొట్టును యిచ్చుకొట్టును యిచ్చుకొట్టును అనుభవములకు విధియె. కార్మికుల నే యిచ్చుకొట్టువారి కిచ్చు అంత మొదలవనగాని ప్రత్యేక కొట్టిన వారిని రెండుకులు గోలకొట్టుతున్నాడు. ఇట్లుండగా.

మరొక కేవలము. కొన్ని తోటలు మొత్తములలో నిమ్మకాయలవేసి, స్వయం కేటా 26 లే గాక మూలము కిచ్చు 10 5 లు నూడు వనూలు కేవలములున్నాడు. ఇదియెంత దానికొక్క ప్రయోగము అర్థముగావున్నది అనలే గవర్నమెంటు గ్రామముల మొత్తము తోటలు వుండవలెనని వాదించె. మొదటివలగా, మూలము కేటా యిచ్చుటయే విధియె. అందులో వర్తకు ప్రత్యేక కేటానిచ్చుట చుంకల కేవలము. మూలము కేటా, స్వయం కేటా, రెండుకులకు వనూలు కేటా యిచ్చు వీని, వేసునలెనో తోటవచ్చుది దినాంకము నూడువారి అక్రమమేనన్నాడు ఇదేవారికి వేయవలెనా?

“ తోటవేంకట ”

వ్రాసియు దిగుతుంది మూలములు.

వ్రాసియు దిగుతుంది మూలములు సేవలు కేవలము మొత్తము వలెనువలెను పంపు అకర యిచ్చు మూలము ద మొత్తములకు విధించెద. యీ మూలములకు దొరికియవలె అధినివేకములనుండి వచ్చు సరకులకు వర్తించవు.

సగులూరు తాలూకా
మహాసభ.
నాయుడు పేట సమీపములోవుండు
నెలబల్లి గ్రామములో
12-12-931 తేదీ
శనివారము పగలు 11 గంటలకు జరుగును
రైతు లెల్లరు విచ్చేయప్రార్థన.
కామి రెడ్డి రమణారెడ్డి.
అధ్యక్షులు

సమకాలీన వాడుకలు

వెంకటగిరి జమీందారు రయతులు.

వెంకటగిరి జమీందారు వకును, రయతులకును జరుగుచున్న వివాదము, కొలదిరోజులలోనే తీవ్రరూపమును దాల్చినట్లు గప్పట్టుచున్నది. ఈ దేశమున, రయతు ప్రజలస్థితి, బహువులుమోయు పశువుల స్థితికంటె హీనముగనున్న విషయమెల్ల రెరింగినదే అందును జమీందారి రైతుయొక్క కడగండ్ల వర్తింప నలవిగాదు. జమీందారుల కాలము, జత బత్తెములు లేకుండ నూడిగ మొసర్పవలసిన బానిస. వారివై జమీందారు లొసర్ప ద్వార్యములకును నిర్బంధములకును అంతులేదు. ఈ జమీందారి పద్ధతివలన గల్గిన ఫలిత మొకవైపున కుంగి కృశించి కల్యాణవశిష్టయైయున్న జమీందారి రయతు, మరియొకవైపున, రయతునుండి కొల్లగొట్టిన ధనఫలదలతో నేమి జెయుటకు దోచక, విషయలంపట్టులే న్యేచ్ఛావికారాలై కేరీవినోదాదులందు కాలముచుచ్చు జమీందారి ప్రభువులు. అందుచే, చాలామంది అధికారులును ప్రామాణికులును, ఈ పద్ధతిని సాగించుట జేశారివైకరమని భావించి, జమీందారిలను రద్దుచేయవలెనని గోరుచున్నారు. వెంకటగిరి జమీందారి రయతులు గోరిన దిట్టి దేమియునుగాదు. జమీందారి బీషు భూములలో పశువుల శుభ్రకొనుటకు వసూలు చేయుచున్న పుల్లరిశేటు గత 40 వత్సరములలో 20 రెట్లు హెచ్చించబడెను. ఈ జమీందారు, తన రయతులనుండి వస్తువ నటుల వసూలు చేయుచున్నదియు దెలుపుట కిదియొక్కటియే బాటను. అంతియగాదు. ఈ వస్తుల నిదివరకు జనవరి ఫిబ్రవరి మాసములలో వసూలు చేయుచుండిరి. ఈవత్సరము వెంటనే చెల్లింపవలసినదని జమీందారి అధికారులు గోరుచున్నారు. అర్థిక విషయస్థితిచే కడగండ్ల గుడుచుచున్న రయతులకు జమీందారు గారా లోదించిన సహకాయ మిదియేగాబోలు! పుల్లరిశేటును సగమువరకు తగ్గింప వలసినదనియు, మామూలు మాసములలోనే వసూలు చేసవలసిన దనియు మాత్రమే రయతులు గోరిరి. వెంటనే తగ్గించు

బకింగుహం కెనాలు యొక్క దుస్థితి:

వెంకటగిరివారి ఉపేక్ష,
ప్రభుత్వమువారు ఎట్టిచర్యకొనకుండుట,
స్వర్ణముఖ శాఖా నదియగు చల్ల కాల్యయనునది శ్రీరాజాగారికి సంబంధిం

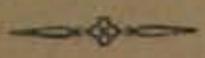
విషయమును కప్పజాలనియెడల, కుమారరాజాగారు పాశ్చాత్య దేశములలో జేయుచున్న పర్యటనమును ముగించి పచ్చిన పీడప, నావిషయము నాలోచించెకమని వాగ్దాన మొనర్చిన బాలుననిరి.

అట్టి వాగ్దాన మొనర్చుట మంచి దని ప్రధాని ఫలహా యొసగినను మహారాజకు మాత్రము నచ్చదయ్యెను. రయతులో కొక్కొక్కరుగ తమకు వినతి క్రమము లర్పించుటయేగాక, అందరును గలసి తమలో రాయబారముల జరుపుటకు సాహసించుటయొన, దర్బారు ధంగముగ భావించిరి. మహారాజగారు కృష్ణులగుటచే తమ చిన్నవాటి రోజులే ఇప్పటికి నున్నవని భావించుచున్నటు లున్నది. రయతులుగాక, తామును మనుష్యులమేమనియు, సంఘజీవన మొక్కరి సొత్తుగాదనియు చెలిసికొనుచున్న విషయము, వారికి దెలియక పోవచ్చును, నేటి కాల పరిస్థితుల బాగుగ చెలిసికొన గలిగిన కుమారరాజాగారు, మహారాజ కుమారులును, పరిస్థితులు విషమించి రయతులు సత్యాగ్రహమునకు దిగక ముందు, ప్రజాప్రాతినిధ్యహక్కు సంగీకరించి, రయతు ప్రతినిధుల న్యాయముగు కోర్కెలను మన్నించి, ప్రజలలో వ్యాపించుచున్న "జమీందారులు ప్రజాశంకుల" ను భావమును తొలగించుటకు ప్రయత్నించెదరని నమ్ముచున్నాము.

జి.కె.భూ.వి.

చిన (కుల్లాం తాలూకా) కర్ణపూడి. సిద్ధవరం గ్రామముల సమీపమున ప్రవహించి జంగాళాఘాతమున కలియుచున్నది. సదరు చల్లకాలువ పొద్దుకట్టకు ఘనూరు ఇగువది సంవత్సరముల క్రిందట నాలుగు కొద్దిపాటి గండ్లుపడి ఆ ప్రవాహమువల్ల బకింగుహము కెనాలు కట్టతెగి కాలువ పూడినందుకు ప్రభుత్వము వారు ఘనూరు (15000-0-0) వదిపానువేలు రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి కట్టలు, కాలువ మరమ్మతులు జరిగించినారు అప్పట్లో జమీందారుగారు వారియిలాకాపై రెండు గ్రామముల సమీపమున యుండు చల్లకాల్య పొద్దుకట్ట గండ్లు మరమ్మతులు చేయక ఉపేక్ష చేసినందున యీవల కురిసిన వర్ష ప్రవాహములకు పొద్దుకట్టలు పూర్తిగా లేదపోయి ప్రవాహజలము యావత్తు ప్రతి సంవత్సరము కర్ణపూడి, సిద్ధవరం గ్రామ పొలములు, చెరువుకట్టలు, వైరులు నశింపుచేసి కర్ణపూడి గృహముల కూల్చి, పశువుల నాశన మొకర్చి, సిద్ధవర సమీపములో యుండు బకింగుహము పొద్దుకట్ట తెగి కాల్యపూడి పోవుచూ పెద్దపెద్ద గండ్లుపడి మనుష్యులకును, పడవలరాకపోకలకు యిబ్బందులు కలుగుచున్నది. ఇండుకుగాను ప్రతి సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారు (10000-0-0) ఘనూరు వదివేల రూపకములు వరకు వయ మొనర్చి మరమ్మతులు చేయుచున్నారు. శ్రీ జమీందారుగారు పొద్దుకట్టలు జేయించనందున యీ నష్టము కలుగుచున్నదను సంగతి బకింగుహం కెనాలు అధికారులకు తెలిసియుండిన్ని మూకీభావము వహించి ప్రభుత్వము వారికి తెలియ బరువుకయున్నా జమీందారుగారిపైన యెట్టి చర్య కైకొనకుండుట కదు శోచనీయము. ఇంతటైనా ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధవహించి శ్రీరాజాగారితో సంప్రదించి ప్రజలకు కష్టము లేకుండా పడవలు రాకపోకలకు యిబ్బందులులేక యుండునటుల చేయుదురని బకింగుహము అధికారులనున్నూ ప్రభుత్వము వారినిన్ని కోరడమైనది.

వెంకటగిరి యెడల
ప్రామీనరి నోట్లగోల.

స్వీకారము చేయవలయును.

ప్రభుత్వము లేకుండునపుడే గాని
వాయువు రైతులు చెల్లించవలసిన
భూమికి సకాలమునకు చెల్లించుకో
లేని స్థితిలో నున్నప్పుడు రైతువైపున
గా కోర్టులో దావాలబెట్టి వట్టివెట్టిక
కొన్ని బాటి ప్రామీనరినోట్లు వ్రాయించుకొను
ఆచారముండినది.

నేడు యాయాచారము అడుగం
టనను మరొక విధమున ఈప్రామీనరి
నోట్ల బాధ రైతులపాలిటికి ఉరిత్రాడై
చుట్టుకొని రైతును వేధించుచున్నది.

న్న 1886 ఫస్టిలో వర్ష ప్రతి
కులమువల్ల వైరు యెండిపోయి రైతు
లకు నష్టము యేర్పడినది. మామూలుగా
వైరు యెండిపోయినప్పుడు రైతులు జ
మీందారుకు అర్జీలిచ్చుకొనుటయు, ఉ
ద్యోగులు వెంటనేవచ్చి తనికీచేసి రైతు
వద్ద యధాశక్తి గుంజ యెండినభూములకు
అవిధములకు తప్ప తక్కిన వాటి కొంత
అటోయటో రివిషను యిప్పించుటయు
కద్దు. అట్లే యీ 1886 ఫస్టికి వైరు
యెండిపోయిన వెంటనే రైతు లర్జీల నిచ్చు
కొనిరి. ఉద్యోగులు తమకు తీసునప్పుడు
వచ్చి భూములు తనికీచేసి రివిషను నిప్పిం
తుమని రైతులవద్ద యధాశక్తి గుంజరి
ఈ గుంజట యీ వెంకటగిరి తాలూ
కాలో కొన్ని చోట్ల రు 1-8 0-12-0 లు
వంతున దాని వద్ద ప్రార్జీని కట్టలేక,
ఈమామనాటి యిప్పింపనిచో రివిషను
కట్టెము తగులుదురను భయముచేత రైతు
లు చచ్చినట్లు ముఠువులు చెల్లించుకొనిరి
తర్వాత మాడు సంవత్సరములకు రివి
షను లెఖలమీద ఇంతవరకు వుత్తరువులు
కాలేదనియు కాబట్టి రివిషనుకోరు
మొత్తములకు ప్రామీనరి వ్రాసి యచ్చిన

యెడల, రివిషను లెఖలమీద వుత్తరువు
అయినవెంటనే ప్రామీనరి వ్రాపు యివ్వ
బడుననియు రైతులకు చచ్చెప్పి రైతుల
వల్ల వెంకటగిరి తాలూకాలో ప్రామీనరి
వ్రాయించి తీసుకొనిరి.

అప్పటికి 6 సంఖ్య అయినను
1886 ఫస్టి రివిషనును గుంజి రయ
తులకు తెలుకకపోవుట చాలా విచార
కరము. ఇంతటనేవను ఆఫస్లి లెఖల
ఫర్మింగు రయతులవల్ల వ్రాయించు
కొన్న ప్రామీనరి వారికి యిచ్చివేయుట
శ్రేయస్కరము. వెనుక వ్రాసియిచ్చిన
ప్రామీనరికై యంతంత మొత్తములు ధార
బాసుకొని, ప్రతిదినము నగరిచ్చారముల
కడ రయతులు కానుకొని దర్శనములే
లేక సంవత్సరము లాదిగడవి పోవుచు
న్నది. సంస్థానపు ఉద్యోగులు యీ
లాగు లాటీలు గొట్టుచుండిగా యీ ప్ర
వాహమును ఆపుకొనుటకైన రయతులు
ప్రయత్నములు చేయక చేతులు ముడుచు
కొని యుండలేదని పాలకులు విషము
గ్రక్కుటయే మాత్రము న్యాయముగా
దు, విచారించు మహానీయులున్న ఈ
లంచముల కథలలో రయతులు యెట్లు
దరిచులై పోయినది తగినసాక్ష్యము క
ద్దు. సంస్థానమవారు యితర నైనా
న్యాయవిచారణ సంఘు న కొప్పుకొని
రయతుల ప్రామీనరికై ఒకవిచారణ
సంఘము నేర్పరచి వ ర య తు ల
కుండు కష్టములు తెలియ గల వు
సంస్థానమవారు యిప్పుడును ప్రదోషము
నైన వదలుకొనవలె,
రాఫర్మలైన రయ
న, ఈరెంటిలో
చుకొనుట
బడుట

కాని యంతవరకు ప్రామీనరి దర్శ
నముగాని, ముజరా యిచ్చినట్లు నిశ్చయం
గాని తేలలేదు. కొన్ని గ్రామాలలో
విచారించిన వారు కోరిన ముజరాకంటె
తాము తెట్టిన దండుగలే హెచ్చుగా
కనుబడుచున్నది. మచ్చుకొకటి చూపె
ట్టెద.

ఒక గ్రామములో తాము కోరిన
రివిషను రు 500 లు ఇందుకు ఆరయ
తులు ప్రథమదఫా యిచ్చినది రు 1-8
0-8-0 లు వంతున అయిన మొత్తం రు
250 లు ఉద్యోగులు మారినందున వ్రా
సి యిచ్చిన ప్రామీనరి వ్రాపు తెచ్చుకొను
టకు ప్రయత్నించినది రు 18 0-4-0 లు వం
తున అయిన మొత్తం రు 185 లు కుల్లు
రు 375 లు ఈ మొత్తములో చేరిన
కొందరు రయతులు ప్రామీనరి వ్రాశి
యివ్వబడినను లిమిటేషన్ కెల్లిపోతున్న
వకు కారణమున దావాలు చేయబడినవి,
దావాలు పోయినచో కొందరు శిస్తు
చెల్లించినచో మొత్తములు దావాలో
చెల్లు వేయించకనే డిక్రలు చేయు
నారు. ఈ గ్రామస్తులకు జరిగిన అ
యం యెంత వివరీతముగావ
యగలదు. పరిపాలకులు లం
లైనను యిచ్చినను బాగు
యితరు యీ గ్రామస్తులకు యిచ్చ

రివిషను లేదు. ప్రామీనరి వ్రాపు యివ్వ
నులేదు. దావాల డిక్రలు కథ యంత
వరకు పరిష్కారము కానూలేదు. యీ
లాటికథలు గ్రామములలో ప్రవేశించిన
అసంకము గాగలవు.

ఇప్పటికి 6 సంఖ్య అయినను
1886 ఫస్టి రివిషనును గుంజి రయ
తులకు తెలుకకపోవుట చాలా విచార
కరము. ఇంతటనేవను ఆఫస్లి లెఖల
ఫర్మింగు రయతులవల్ల వ్రాయించు
కొన్న ప్రామీనరి వారికి యిచ్చివేయుట
శ్రేయస్కరము. వెనుక వ్రాసియిచ్చిన
ప్రామీనరికై యంతంత మొత్తములు ధార
బాసుకొని, ప్రతిదినము నగరిచ్చారముల
కడ రయతులు కానుకొని దర్శనములే
లేక సంవత్సరము లాదిగడవి పోవుచు
న్నది. సంస్థానపు ఉద్యోగులు యీ
లాగు లాటీలు గొట్టుచుండిగా యీ ప్ర
వాహమును ఆపుకొనుటకైన రయతులు
ప్రయత్నములు చేయక చేతులు ముడుచు
కొని యుండలేదని పాలకులు విషము
గ్రక్కుటయే మాత్రము న్యాయముగా
దు, విచారించు మహానీయులున్న ఈ
లంచముల కథలలో రయతులు యెట్లు
దరిచులై పోయినది తగినసాక్ష్యము క
ద్దు. సంస్థానమవారు యితర నైనా
న్యాయవిచారణ సంఘు న కొప్పుకొని
రయతుల ప్రామీనరికై ఒకవిచారణ
సంఘము నేర్పరచి వ ర య తు ల
కుండు కష్టములు తెలియ గల వు
సంస్థానమవారు యిప్పుడును ప్రదోషము
నైన వదలుకొనవలె,
రాఫర్మలైన రయ
న, ఈరెంటిలో
చుకొనుట
బడుట

సము, సమక వి.

మొదటి శ్రీశ్రవ చక్రవర్తి అని పేరబొందిన కాకాష్టాక్షా అనురోమక సామ్రాజ్యమును క్రీస్తుమతమును శాస్త్రీయము చేసియుకాను శ్రీశ్రవము గాకనే పద్మమతావలంబియై యుండెను.

గత యుద్ధంలో ఒక (బిటిషు) విమానము తననడుపు వారిద్దరు శత్రువులకు అలికాగా, ఆ యుద్ధం తనములతో

ఎరిరి ఎరిరి కొన్ని గంటల తననంతము మరక్షితముగా ఘోషించినది, వ్రాలినది,

విలయంబెల్లరు అను న్యాయాయుక్తు పట్టణమును ఒక నల్లనుకట్టుకొనిపోయి ఇంటి కనులదీయగా అందు ఒకచేప బ్రతికి యుండెను.

న్యాయాయుక్తు నగరమున మన మాన్యరెట్ హిల్లర్ అనునామె మధ్య అగకుండా 89 గంటలు పృథ్వీయు (దృశ్యము) చేసినది.

హియర్ ఫోర్టునందు ఒక అవున్న

ది. ఇంతిన్నది ప్రపంచమున 89 అంగుళముల పొడవు వయస్సు వీండ్లు.

1880 లో జర్మనీ దేశమును ఆల్ హెల్ అనువారము ఒక పెద్ద చక్రమును ఒక దిన్న చక్రం వుండే బ్రెస్లింగ్ దిగి 1000 మైళ్లు 6 దినాలలో పోయినాడు.

కియోనాంబా అను జపానుదేశమును తలచినాడ తలక్రిందులుగా చేతుల సహాయములేకుండా పోఫావకుండ్ల వక్కగలడు.

డైరెక్టరు

1. రాజావాయని వెంకటరంగరావు బహద్దరుగారు, మునగాల జమీందారు, నడిగూడెం.
2. దివాన్ బహద్దరు శ్రీ. సూర్య శాగాయిగమూర్తిగారు, కాకినాడ
3. టి. వెంకటేశ్వర రావుగారు ఖార్ - ఆటలా, బెజవాడ
4. శ్రీ రంగారావుగారు, యం.ప., బి. యల్, లెక్కరపు, మహారాజా కాలేజి, విజయనగరం
5. రాయసాహెబు కొళండ రెడ్డి గారు. అద్వోకేటు, బెజవాడ
6. ఎ. వి. ఆర్. రెడ్డిగారు, ఎం.ప. కుమార రాజు, మునగాల
7. రావుసాహెబు, బి. వెంకట్రా మయ్యగారు, బి.ప., ఎం. ఎల్., ఎం. యల్. సి, అద్వోకేటు, ఏలూరు.

శ్రీలకు ప్రత్యేక సౌకర్యములతో!

డైరెక్టర్
అసూస్ రెస్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్
(బెజవాడ, చాడ్డాఫీసు).

శ్రీలకు పుస్తకములకు ఒక్కటే రేటు!

ఉచిత భీమా

(నెలకు రూ 1-0-0 మాత్రమే)

ఉభయగుంటుంబ లాభవద్దతులతో గర్భిణి శ్రీలకు అవసర సమయమున వడ్డీ లేక ఋణమునిచ్చు సౌకర్యములు గల్గువు. వ్యాధిగ్రస్తులైన శ్రీపుస్తకములకును వై సౌకర్యము కలదు. బీదలకు వినియోగముగా లాభకరమైనది.

పుచ్చుకొను మొత్తము రూ 250 మొదలు రూ 500.

శ్రీ అర్జునైజర్లు, పో. కనకమ్మ, మ. కమలమ్మ.